

ВПЛИВ НАУКОВО-ТЕХНІЧНОГО ПОТЕНЦІАЛУ НА РОЗВИТОК ПІДПРИЄМСТВА В УМОВАХ СУЧАСНИХ ЗМІН

К.С. Мироненко, ас.

Одеський національний політехнічний університет, м. Одеса

Сучасний незадовільний економічний стан підприємств в Україні свідчить про необхідність впровадження та використання нових теоретичних підходів, прикладного інструментарію, що дає змогу своєчасно адаптуватися до різних рівнів невизначеності динамічного ринкового середовища та дозволяє підвищити рівень конкурентоспроможності продукції або послуг.

Для ефективного функціонування і забезпечення конкурентоспроможності підприємств та інших суб'єктів господарювання необхідно якісно розвивати матеріально-технічні, структурно-функціональні, соціально-трудова та інші елементи потенціалу. Це зумовлює виключну увагу керівників до ефективного управління інноваційними, технологічними й організаційними змінами до алгоритмів визначення та використання їх потенційних соціально-економічних можливостей [1, с. 5].

Діяльність інноваційно активного підприємства спрямована на використання результатів наукових досліджень і дослідно-конструкторських розробок для отримання прибутку на основі розширення і оновлення номенклатури продукції або послуг, у вдосконаленні технології, управління, підвищення якості продукції, організації її виготовлення і в кінцевому рахунку завоювання нових сегментів ринку.

Інноваційна активність в сучасних умовах залежить в першу чергу від науково-технічного потенціалу підприємства та включає в себе:

- науково-технічні та інженерні кадри, креативно мислячих менеджерів;
- адекватну матеріально-технічну базу та НДДКР;
- високоорганізовану систему інформаційного забезпечення, управління розвитком телекомунікацій в економіці [2, с. 52].

Науково-технічні кадри, або кадровий потенціал підприємства напряму залежить від грамотної роботи менеджера, який у свою чергу стимулює працівників до ефективного застосування їх навичок та вмінь у виробничий процес. Найчастіше, стимул у вигляді невеликого заохочення для звичайних робітників, які як ніхто інший знають технологічний процес - ключ до можливого рішення багатьох приватних виробничих завдань.

Наступною складовою є сукупність матеріально-технічних цінностей та наукові розробки. Високий рівень матеріально-технічного потенціалу обумовлює випуск високоякісної продукції, зниження витрат виробництва, а також досягнення стратегічних конкурентних переваг. При незадовільних показниках підприємство вдається до модернізації, що передбачає заміну застарілого і зношеного технологічного обладнання та впровадження сучасних технологій виробництва, які забезпечують ефективне використання сировини, економію витрат, часу та зростання конкурентоспроможності [3].

Та останнім, проте не менш важливим елементом науково-технічного потенціалу виступає інформація. Як специфічний предмет праці вона акумулює підсумки попередніх досліджень, розробок і освоєння нововведень. Її носіями є звіти про розпочаті і закінчені дослідження, розробки, публікації і дисертації, що містять нові гіпотези, рекомендації, описи та формули. Для співробітників, зайнятих в науково-виробничому циклі, головне джерело інформації - технічна документація, експерименти, відрядження та експедиції, індивідуальне спілкування з колегами.

Перераховані вище питання на науковому рівні вивчають різноманітні інститути, економічні школи, науково-дослідні лабораторії та центри. В Україні виділяють науково-дослідний інститут при Президії Національної академії наук, повна назва якого звучить наступним чином: «Інститут досліджень науково-технічного потенціалу та історії науки ім. Г. М. Доброва НАН України» [4].

Особливо вагомим внеском центру в світове наукознавство є розробка теоретичних основ формування й оцінювання науково-технічного потенціалу, обґрунтування шляхів його

трансформації в умовах радикальних соціально-економічних змін і посилення ролі науки і технологічного застосування її результатів у підвищенні інновативності сучасної економіки.

У динамічному та непередбачуваному середовищі ефективно управління та раціональна побудова стратегії функціонування підприємств неможлива без формування стратегічного потенціалу. В свою чергу, правильна оцінка потенціалу забезпечує виживання в сучасних умовах, комерційний успіх та стійкий розвиток. Тому актуальність подальшого дослідження тягне за собою необхідність розробки методики оцінювання стратегічного потенціалу підприємства з метою вибору успішної стратегії розвитку суб'єкта господарювання.

Література:

1. Касьянова Н.В. Потенціал підприємства: формування та використання : [підручник] / Н. В. Касьянова, Д. В. Солоха, В. В. Морєва, О. В. Белякова, О. Б. Балакай. – К. : Центр учбової літератури, 2013. – 248 с.
2. Непомнящий Е.Г. Экономика и управление предприятием : [Конспект лекций] / Е.Г. Непомнящий. – Таганрог: ТРТУ, 1997. – 374 с.
3. Васильева Н.А. Материально-технический потенциал предприятий пищевой промышленности России / Н.А. Васильева // Вестник Саратовского государственного социально-экономического университета. – 2012. – № 4 (43). – С. 78-82.
4. Інститут досліджень науково-технічного потенціалу та історії науки ім. Г. М. Доброва НАН України : 2015-2017 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://stepscenter.org.ua>.